

Короткотерміновий тематичний семінар

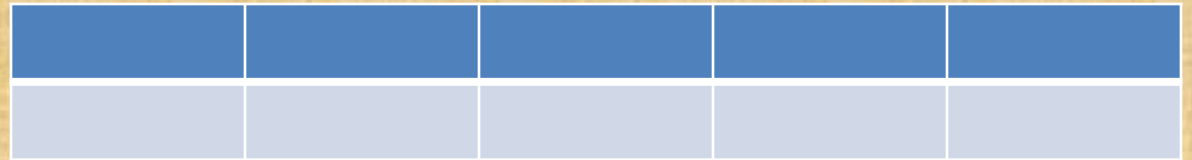
«Умови ефективного впровадження принципів академічної доброчесності в Придніпровській державній академії будівництва та архітектури»

з підвищення кваліфікації викладачів ПДАБА (гарантів освітніх програм, завідувачів кафедри, відповідальних посадових осіб, викладачів) у відділі підвищення кваліфікації ПДАБА 16 жовтня -21 грудня 2020 р. Керівник семінару: Галина **ЄВСЄЄВА**

Наші правила!

1. Користуйтесь кнопками ZOOM;
2. Мікрофон вимкнений – а камера навпаки!
3. Ваша реакція важлива!
4. Запитання пишемо в чат!
5. Кава - дозволяється!

30 жовтня 2020 р.
Короткотерміновий
тематичний семінар:
вебінар №3

Ефективність системи
запобігання і виявлення
академічного плагіату в
освітньому середовищі
ПДАБА

Модератори: Наталя Дорофєєва – директор
наукової-технічної бібліотеки ПДАБА;
Галина Євсєєва, д-р н. держ. управ., проф.

Академічний плагіат -

- є академічна поведінка, «яка характеризується такими кумулятивними (лат. *simulatio, simulus* — скупчення, від лат. *simulo* — накопичую - сумарність) ознаками: «коли певна особа використовує **слова, ідеї** чи **результати праці**, що належать іншому визначеному джерелу чи людині без посилання на джерело, з якого вона була запозичена, у ситуації, в якій правомірно очікується вказування авторства оригіналу з метою отримати певну користь, пошану, вигоду, які не обов'язково мають бути грошового характеру» [Тереза Фішман]

Єльський університет розглядає академічний плагіат як «використання чужої роботи, слів або ідей без посилань»

Національний науковий фонд США
називає академічним плагіатом
«привласнення чужих ідей,
методів, результатів або слів без
оформлення належного
цитування»

1. Плагіат

Оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору.

Про авторське право і суміжні права, ст. 50.в

Оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворенню опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

Про вищу освіту, ст. 69.6

Плагіат

академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства під іменем особи, яка не приймала участі у їх створенні; (закон про освіту ст.42. п.4)

плагіат – оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого наукового (творчого) результату, під іменем особи (учасника освітнього процесу), яка не є автором цього наукового (творчого) результату.

Академічний плагіат та плагіат

- з точки зору авторського права – поняття не тотожні;
- випадки, коли експерти з інтелектуальної власності надавали висновки, що повністю скопійовані великі наукові тексти з дуже незначними змінами деяких слів на синоніми, не є плагіатом з точки зору авторського права, тому що "авторське право охороняє лише форму твору"(Стаття 433 Цивільного кодексу України "Об'єкти авторського права").

Стаття 433 Цивільного кодексу України "Об'єкти авторського права"

- «Твори є об'єктами авторського права без виконання будь-яких формальностей щодо них та незалежно від їх завершеності, призначення, цінності тощо, а також способу чи форми їх вираження»;
- «Авторське право не поширюється на ідеї, процеси, методи діяльності або математичні концепції як такі».

Стаття 433 Цивільного кодексу України "Об'єкти авторського права

- проблемним з погляду застосування норм цього закону є захист авторського права на об'єкти наукової чи творчої діяльності, які не опубліковані і не існують в об'єктивній формі (стаття 3, частина 1). Наприклад: на ідеї, висловлені під час обговорень!

плагіат ідей!

- Розгляд плагіату виключно з точки зору авторського права, без окремого розгляду академічного плагіату, означає можливість "плагіату ідей".

Академічна доброчесність

- норми академічної доброчесності передбачають посилання на авторів таких ідей.

Академічний плагіат плагіат

- перефразоване, змінене формулювання чи доведення якоїсь теореми **не буде визнане плагіатом** з точки зору авторського права; копіювання великих текстів з перефразуваннями та замінами слів **плагіатом не є**, бо "охороняється лише форма твору" . .

- З точки зору академічної доброчесності – порушення, бо
- говорити лише про "форму твору" в науковій діяльності сенсу немає –інакше доведеться визнавати оригінальними науковими творами нескінченні копіювання існуючих творів з перефразуваннями, перестановками слів та абзаців без будь-якого продукування нових знань!

Рекомендації МОН від 15.08.2018р (академічна доброчесність)

- копіювання цілісного математичного тексту з формулами, перефразування та заміна синонімами текстів може бути визнане плагіатом як порушенням авторського права в рамках академічної доброчесності.

У навчальному процесі

- навчання академічній доброчесності та повага до авторського права мають йти паралельно

Академічний плагіат авторське право

- Академічний плагіат не варто ототожнювати з порушенням авторського права як різновидом права інтелектуальної власності. Ці порушення перетинються, але не є тотожними. Захист права інтелектуальної власності спрямований, насамперед, на **захист майнових прав** авторів чи їх правонаступників. Натомість, норми щодо академічного плагіату спрямовані не на авторів, а на **осіб, які порушують академічну доброчесність** через ненадання достовірної інформації про авторів певних ідей, текстів, наукових результатів тощо.
- Академічний плагіат розглядається як порушення етичних норм академічної спільноти, а порушення авторського права — як правопорушення, відповідальність за яке встановлюється цивільним кодексом

ЦИТУВАННЯ

- Академічний плагіат треба відрізнити від помилок цитування!

Самоплагіат

- 2) самоплагіат – відтворення у наукових виданнях без посилання на джерело власних раніше опублікованих у відповідних виданнях наукових результатів;
- 2) самоплагіат – оприлюднення у наукових виданнях (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових (творчих) результатів, отриманих автором, як нових наукових (творчих) результатів (Закон про освіту, ст. 42. п.4)

Самоплагіат

- У випадках самоплагіату йдеться не про привласнення чужих результатів, а про некоректне з погляду академічної етики використання раніше опублікованих власних наукових результатів.

причинами виокремлення самоплагіату як виду порушень є:

- знижує довіру суспільства до науки у цілому, а також до наукових результатів окремих осіб та інституцій;
- призводить до отримання необґрунтованих переваг за фактично невиконану роботу;
- ці переваги можуть полягати в отриманні додаткового фінансування на проведення досліджень, що фактично не виконувалися, підвищенні наукометричних показників автора тощо

Типові приклади самоплагіату

- дуплікація публікацій;
- дублювання наукових результатів;
- подання у звітах з виконання наукових проектів результатів, що містилися у попередніх роботах;
- агрегування ([лат.](#) *aggregatio* «приєднання») — процес об'єднання елементів) чи доповнення даних — суміщення старих і нових даних без їх чіткої ідентифікації з відповідними посиланнями на попередні публікації;
- дезагрегування даних — публікація частини раніше опублікованих даних без посилання на попередню публікацію;
- повторний аналіз раніше опублікованих даних без посилання на попередню публікацію цих даних та раніше виконаного їх аналізу

науковий результат

- Істотною проблемою для ідентифікації самоплагіату є некоректне визначення поняття «науковий результат» у чинному Законі України «Про наукову і науково-технічну діяльність».
- Аналізуючи наукових праць на предмет наявності самоплагіату, варто виходити з норми Закону (стаття 1, пункт 22), що науковий результат — це «**нове наукове знання, одержане в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень**», а не з формулювань стосовно форм існування наукового результату

Закон України «Про освіту»

- визначає поняття самоплагіату лише для наукових результатів;
- світова практика поширює його і на інші види діяльності, зокрема на результати творчої діяльності.

До самоплагіату не належать

- перевидання (стереотипні чи перероблені та/або доповнені) монографій, підручників, навчальних посібників, інших творів, що містять результати наукової, освітньої або творчої діяльності, в яких наведено інформацію про перевидання та/або посилення на перше видання;
- не є обмежене використання в нових монографіях, підручниках, навчальних посібниках фрагментів раніше опублікованих робіт автора, якщо у новій роботі наведено відповідну інформацію, а обсяг дублювання узгоджений з видавцем та замовниками видання

автоматичні засоби перевірки

- Застосування автоматичних засобів перевірки наявності академічного плагіату може у недалекому майбутньому істотно обмежити практики використання самоплагіату, оскільки він не буде сприяти досягненню однієї із своїх головних цілей. Замість прискорення виходу публікації він буде спричинювати її відхилення, або принаймні затримки через необхідність надання додаткових пояснень і доопрацювання.

Дякую За увагу!

- evseeva@i.ua